

Αρχές αειφορίας και διαχείρισης Βιολογία της Διατήρησης

Ενότητα 8: Προστατευόμενες φυσικές περιοχές, το παράδειγμα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

Καθηγήτρια Παντής Ιωάννης
Τμήμα Βιολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» & συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) & από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προστατευόμενες φυσικές περιοχές, το παράδειγμα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

προς ένα ολοκληρωμένο σύστημα
διαχείρισης

Περιεχόμενα ενότητας

1. Διαχείριση.
2. Φορείς Διαχείρισης.
3. Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου.
4. Σύνοψη.

Σκοποί ενότητας

- Να εισαχθεί ο φοιτητής στο τι συνιστά ένας φορέας διαχείρισης και ποιες είναι οι αρμοδιότητές του και να αντιληφθεί τη σημασία του έργου του, μέσω αναφοράς στο πρόγραμμα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου.

Διαχείριση-1

Θεωρητικό πλαίσιο εκκίνησης:

η περιβαλλοντική προστασία ως ειδική μορφή χρήσης γης

- ✓ Βιωσιμότητα.
- ✓ τοπική ανάπτυξη.
- ✓ διάχυση ωφελειών.

Διαχείριση-2

Σχέδιο: διατύπωση του επιδιωκόμενου αποτελέσματος.

Στόχοι: εξειδίκευση των επιμέρους παραμέτρων.

Δράσεις: οργάνωση των παρεμβάσεων στον χώρο και τον χρόνο.

Φορείς Διαχείρισης-1

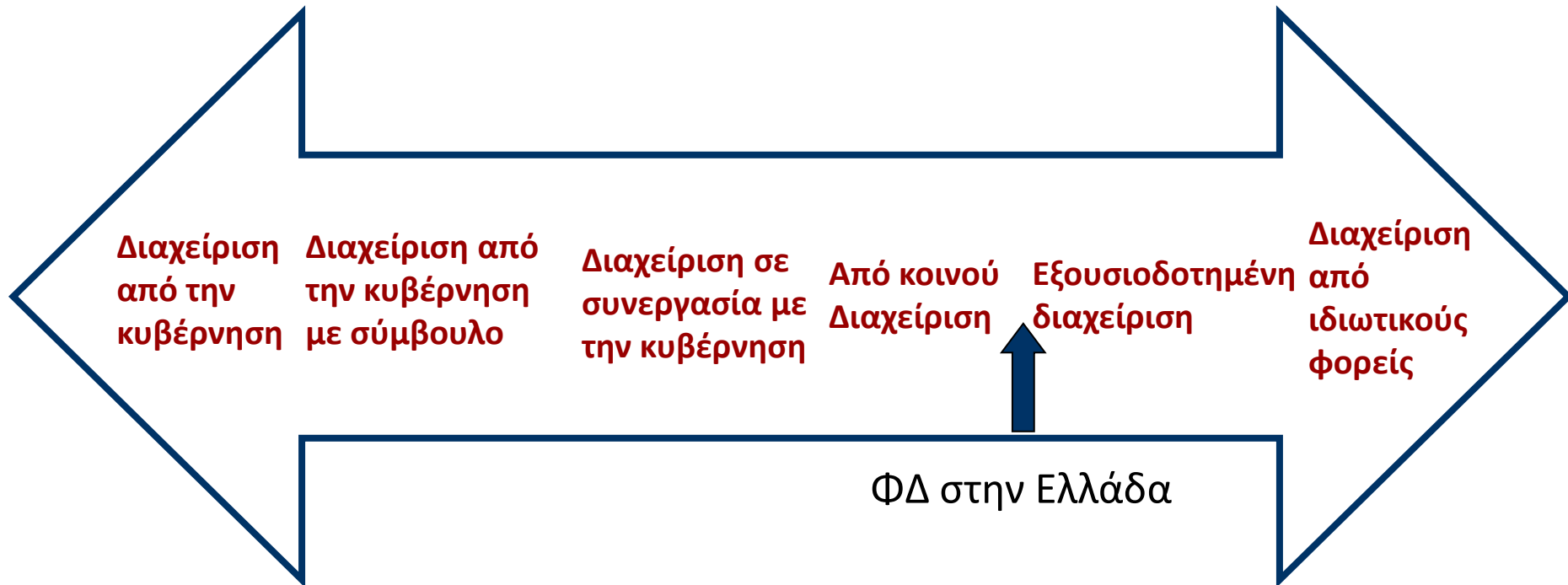
Τα θεσμικά όργανα που ευθύνονται για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών

- δύο φορείς ιδρύθηκαν με Προεδρικά Διατάγματα (Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, Εθνικό Πάρκο Σχοινιά).
- 25 φορείς ιδρύθηκαν με τον νόμο 3044/2002.

Φορείς Διαχείρισης-2

Εύρεση του κατάλληλου τύπου διακυβέρνησης των Φορέων Διαχείρισης ως Ν.Π.Ι.Δ.

Φορείς Διαχείρισης-3

Υποχρεώσεις:

- ✓ εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων,
- ✓ παρακολούθηση των μέτρων,
- ✓ περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Συμμετοχή: η θεσμική κατοχύρωση της κοινωνίας των πολιτών.

Στοχοθέτηση: οι εμπλεκόμενοι συνδιαμορφώνουν το πλαίσιο.

Ομοφωνία: η λήψη των αποφάσεων προϋποθέτει τη στήριξη των δράσεων.

Φορείς Διαχείρισης-4

Συγκρότηση διοικητικού συμβουλίου:

- ✓ τοπική αυτοδιοίκηση
- ✓ κεντρική διοίκηση
- ✓ διεύθυνση δασών
- ✓ αγροτικοί συνεταιρισμοί
- ✓ περιβαλλοντικές οργανώσεις
- ✓ Πανεπιστημιακοί.

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-1

Τουριστικός προορισμός: πιέσεις, συμβατότητα μεταξύ των χρήσεων.

Caretta caretta: Η Ζάκυνθος αποτελεί τον σημαντικότερο βιότοπο ωοτοκίας των θαλάσσιων χελωνών στη Μεσόγειο.

- ✓ **σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.**

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-2

http://www.jamesvillas.co.uk/images/galleries/57zakynthos/resorts/vas_resort_page/beach_gerakas/beach_gerakas04.jpg

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-3

Στόχοι του Ε.Θ.Π.Ζ. είναι:

- ✓ η προστασία των παραλιών ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*.
- ✓ η προστασία των βιοτόπων της μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*.
- ✓ η προστασία των βιοτόπων της ορνιθοπανίδας και ιδίως της μεταναστευτικής.
- ✓ η διαχείριση των αλιευτικών πόρων.

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-4

Στόχοι του Ε.Θ.Π.Ζ. είναι:

- ✓ Η στήριξη των παραδοσιακών χρήσεων.
- ✓ Παραγωγή και πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων προστατευόμενων περιοχών.
- ✓ Η διαφύλαξη του τοπίου.
- ✓ Η ανάπτυξη του οικοτουρισμού.
- ✓ Η περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-5

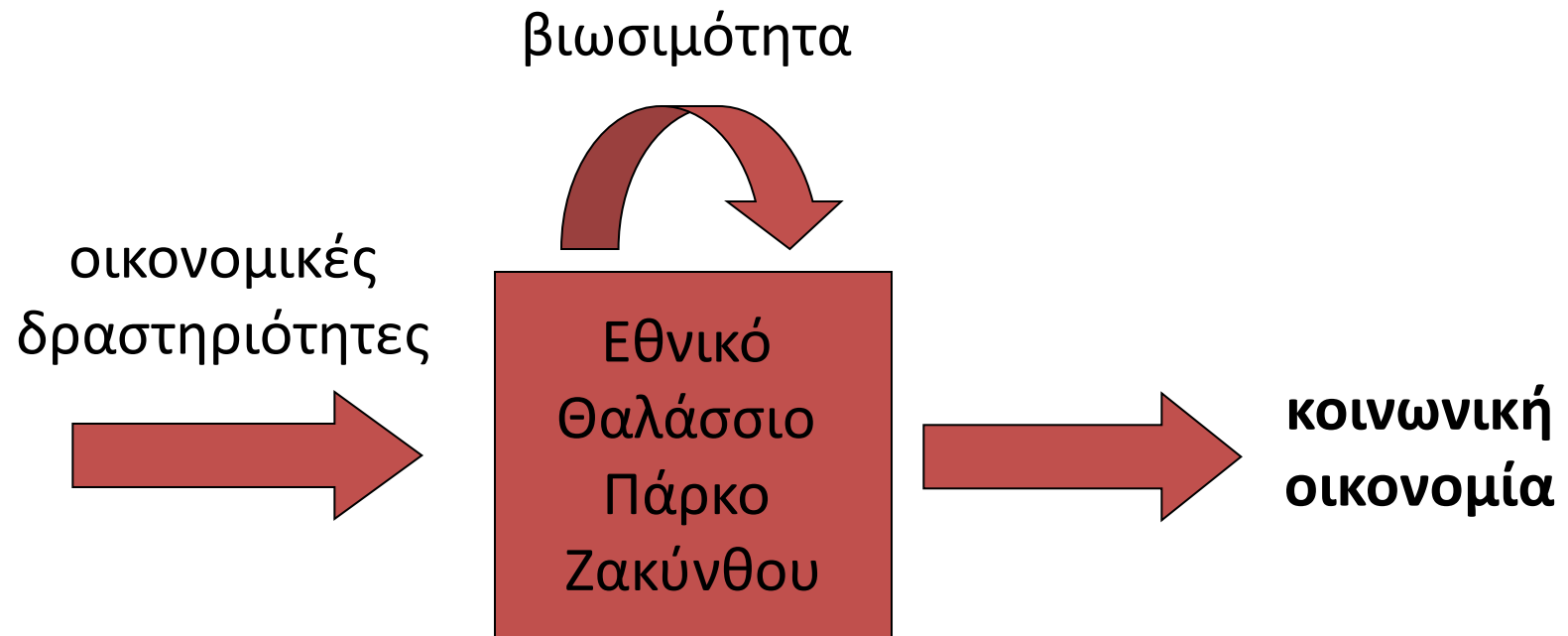
Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-6

Υπηρεσίες:

- ✓ Φύλαξη παραλιών ωτοκίας.
- ✓ Σήμανση θέσεων φωλεοποίησης.
- ✓ Εξουδετέρωση πηγών όχλησης.
- ✓ Εμπλοκή τοπικής κοινωνίας.
- ✓ Ενημέρωση επισκεπτών.
- ✓ Διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος.
- ✓ Διασφάλιση οικονομικής βιωσιμότητας.

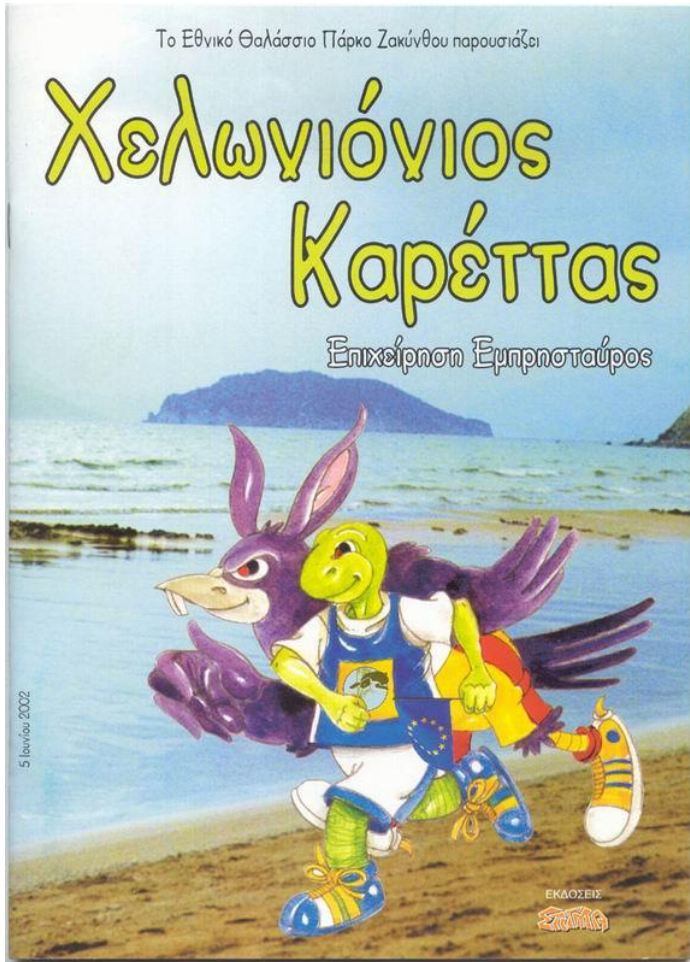
Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-7

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-8

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου-9

Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση:
στοχοθέτηση (1)
ομάδες-στόχοι (2)
Αξιολόγηση προγραμμάτων (3)

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου- 10

Η στάση της τοπικής κοινωνίας έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια:

- ✓ αιτήματα οικολογικού κινήματος.
- ✓ διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- ✓ αναπτυξιακές δυνατότητες.
- ✓ πολλαπλασιαστικά οφέλη.

Σύνοψη

- ✓ Η ίδρυση και λειτουργία των φορέων διαχείρισης αναμένεται να καταστήσει τα σχετικά εγχειρήματα *ορθολογικότερα*.
- ✓ Ωστόσο, πολλά προβλήματα παραμένουν εκκρεμή, κυρίως εξαιτίας της συχνής *ανακλητότητας* των αποφάσεων συνεπεία των πολιτικών μεταβολών.

Βιβλιογραφία

Ν. 3044/2002 για τη δημιουργία και αρμοδιότητα φορέων Διαχείρισης
Φορέας Διαχείρισης Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου <http://www.nmp-zak.org/>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παντής Ιωάννης.
«Αρχές αειφορίας και διαχείρισης. Βιολογία της διατήρησης.
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές, το παράδειγμα του Εθνικού Θαλάσσιου
Πάρκου Ζακύνθου». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη
δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS349/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

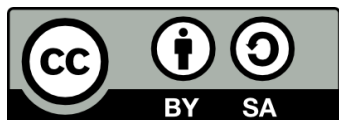
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας 8

Επεξεργασία: Λατινόπουλος Διονύσης
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

